

'Rigets Tilstand – Danmarks implementering af Verdensmålene'

Verdensmålenes Telt, Folkemødet på Bornholm, den 14. juni 2018 kl. 17-18

Torleif Jonassons talepapir

Kære Kristian Jensen

En dansk indsats skal vurderes på danske ressourcer og muligheder, og i forhold til et dansk udgangspunkt.

Hvis vores skyggerapport var en børneleg, så var det 'Rødt lys STOP'.

Vi – bistandsnetværket Globalt Fokus og bæredygtighedsnetværket 92-gruppen – udgav i sidste uge en trafikmåling på implementeringen af Verdensmålene, som også blev en replik til skitsen til fremdriftsrapport, hvor vi vurderer indsatsen med et anerkendende grønt, advarende gult, eller kritiserende rødt lys.

Og det er ikke fordi du er blevet rød-grøn farveblind, men der er altså ikke noget grønt i den.

Ud af de 31 trafiklys der blev givet på hhv. det nationale og det internationale område, er de 17 gule og de 14 røde.

Bl.a. har vi særligt fokus på 5 af målene, som er formål for årets globale evaluering i FN.

Mål 6, Rent drikkevand og sanitet, er dobbelt rødt.

Som Danmarks Naturfredningsforening skriver, så indeholder regeringens nye plan ikke restriktioner mod sprøjtegifte på de steder, hvor drikkevandet dannes. Og regeringen har ikke adresseret grundvand i sin handlingsplan for Verdensmålene.

Og på det internationale område påpeger Plan BØRNEfonden, Sex & Samfund, Danske Handicaporganisationer, Dansk Folkehjælp og WoMena, at mål 6 hverken optræder som prioritet i regeringens udviklingspolitiske og humanitære strategi i kategorierne 'Fattige og skrøbelige lande' eller i 'Fattige og stabile lande', selvom det er i disse lande, behovet er størst.

Mål 7, Bæredygtig energi, er nationalt rødt og internationalt gult.

Som WWF Verdensnaturfonden, Det Økologiske Råd og organisationen Vedvarende Energi skriver, så har regeringen mål om uafhængighed af fossile brændsler i 2015 og om 50 % vedvarende energi i 2030 – men ingen af målene flugter med Paris-aftalen, og vedvarende energi-målet er en reduktion i forhold til den hidtidige udbygningstakt.

Mål 11, Bæredygtige byer og lokalsamfund, er nationalt gult og internationalt rødt.

Som Danske Handicaporganisationer, Globale Seniorer og Plan BØRNEfonden skriver, så presser stigende tilflytning til de store byer boligpriserne i vejret, hvorfor studerende, ældre og udsatte grupper presses ud – samtidig med at de såkaldte ghettoer angribes, uden at der findes alternativer, som er til at betale.

Men 'Rødt lys STOP' er ikke nødvendigvis en permanent tilstand. De gule lys er netop advarsler, så man kan nå at agere, før det bliver rødt. Og det røde kan skifte til grønt.

Mål 12, Bæredygtigt forbrug og produktion, kan skifte fra dobbelt rødt.

F.eks. ved, at regeringen sørger for rammebetingelserne – gennem lovgivning og handlingsplan – der sikrer bæredygtigt forbrug og produktion i hele værdikæden; fremfor blot at regulere adskilte indsatsområder.

Eller at regeringen sikrer ansvarlig virksomhedsadfærd også uden for landets grænser, ved at indføre due diligence / princippet om nødvendig omhu på områder som miljø, menneskerettigheder og arbejderes rettigheder.

Mål 15, Livet på land, kan skifte fra rødt på det nationale område og fra gult på det internationale område.

F.eks. ved at øge finansieringen til naturgenopretning og andre biodiversitetsfremmende indsatser, og leve op til de finansielle mål, der er aftalt under Biodiversitetskonventionen i 2012.

Eller at øge indsatsen for og deltagelsen i de internationale aftaler, Danmark har tiltrådt eller tilsluttet sig: Biodiversitetskonventionen, den mellemstatslige forsknings-policy platform for biodiversitet og øko-systemer (IPBES) og CITES, konventionen om international handel med truede dyrearter.

Når vi advarer og kritiserer, så hører vi tit 'De er altid så sure, civilsamfundet.' Det er vi også. Men vi er også konstruktive. I vores kritik af fremdriftsrapporten kommer vi med forslag til, hvordan det kan gøres bedre.

Og vi lurpasser ikke, vi kommer ikke først bagefter og peger fingre.

F.eks. før vores 'skyggerapport' kom som en replik på skitsen til 'fremdriftsrapport', som udkom i færdig form i tirsdags og som rapporterer 'fremdrift' på regeringens nationale handlingsplan for Verdensmålene fra 2017, så sendte vi til samtlige ministerier sommeren 2016 en lang række forslag og anbefalinger vedr. de enkelte mål og mange af delmålene, 'Danmark som foregangsland for verdensmålene'.

Så kære Kristian Jensen. Engang imellem bliver vi brugt og inddraget, og tak for det – men den store dialog, der inkluderer alle aktører, mangler en fast ramme. Folkemødet og denne time, hyggelig som den er, kan ikke gøre det ud for en fast ramme. Og selvom Altinget er et lødigt medie, så er det bedre med også direkte dialog, fremfor kun skænderier i medierne.

Vi har brug for et nationalt bæredygtighedsråd og, hvad vi i rapporten kalder, en multi-stakeholder platform til at involvere civilsamfundet. Så vi sammen kan komme i mål med verdensmålene - for det er kun sammen, AT vi kan komme i mål.